Ötödik évfolyam 22. szám. Szombaton, 1886 május 29-én.

Az előfizetés ára:
1 egész évre . . . . 5 frt — kr.
1 fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
1 negyed évre . . . . 1 frt 25 kr.
Körjegyzőknek, községeknek és néptanitóknak:
Egész évre 4 forint, fél évre 2 forint
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizethetni és egyes lappéldányokat venni lehet a kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovics L., Weidinger N. üzletében és a fődohánytőzsdében.
Hirdetések:
mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-dij minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:
Külföldön:
Bareck J. és társa Erfurtban. Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignácz, Frankfurtban. Opellik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf, Bécsben.
Magyarországban:
Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja Budapesten.
Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája Pécsett.
Kéziratok a szerkesztőséghez, Nepomuk-utcza 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség: Nepomuk-utcza 29. sz. | Kiadóhivatal: Nepomuk-utcza 10. sz. a posta mellett. | Kéziratok nem adatnak vissza.

A Hentzy-Janszki ügy és Tisza Kálmán nyilatkozata.

Buda várának a szabadságharc alatt a császáriaktól történt visszafoglalásának évfordulóján, f. hó 21-én a 23-ik ezred 4-ik és 5-ik műszaki zászlóaljának tisztikara Janszki tábornok vezetése alatt Hentzy tábornok — Budavár védőjének s Budapest bombáztatójának — és Alnoch Lajos ezredes — a lánchid felrobbantójának — valamint az ostrom alkalmával elesett s egy helyre temetett császári katonáknak sirját megkoszoruzta.

Ez esemény hire a magyar politikai élet minden tényezőjét a legfájdalmasabban érinté, mert azt másnak, mint a magyar nemzeti érzet lábbal-taposásának nem lehet tekinteni s a sérelem nagyságát csak fokozza azon körülmény, hogy Hentzy és társai sirjának megkoszorúzása most történt első izben — 37 év lefolyta után — az évforduló napján s hogy a sir megkoszoruzásánál való megjelenésre az illető — magyar — ezred zászlóaljának tisztikara Baccalarge és Lacroix őrnagyok által kirendeltetett.

Csak élénk nemzeti önérzetre mutat s mindenki természetesnek fogja találni, hogy a katonaság e kihivó tüntetésére a főváros lakóssága az egyetemi ifjuság vezetése alatt több napon ellentüntetéseket rendezett s Janszki tábornoknak macska-zenét adott, ámbár a tábornok ablakainak beverését s különösen Hentzy szobrának megdobálás utján való meggyalázását minden jóérzésü embernek lehetetlen nem kárhoztatnia, mert — s ezt magyar emberek előtt talán felesleges is hangoztatni — a holtak emlékét — még ha ellenségé is az, sőt ez esetben még inkább — minden művelt embernek tiszteletben kell tartania.

A Hentzy-sir megkoszorúzása parlamenti felszólalás tárgyává is tétetett, Szalay Imre és Ugron Gábor függetlenségi párti képviselők interpellációt intézvén ez ügyben Tisza Kálmán miniszterelnökhöz, ki a képviselőház f. hó 24-iki ülésében adott válaszában saját, legilletékesebb helyen tett kérdezősködései alapján nyert értesülése szerint előadva, hogy Hentzy sirjának megkoszorúzása Janszki tábornok kezdeményezésére történt, de csak bajtársi kegyeletből, minden politikai tüntetés szándéka nélkül, igy folytatá:

„Igy állván a dolog t. ház, azt hiszem, hogy a nemzeti közérzület ellen tett öntudatos ünnepélyes és hivatalos tüntetésről szó nem lehet. De midőn ezt konstatálni kívánom, egyuttal nem késem kijelenteni azt is, hogy az eljárást tapintatlannak és helytelennek tartom. (Általános élénk helyeslés). Annak tartom, mert egyfelől semmi ok nem volt reá a kegyeletnek azon kifejezését, melyet eddig gyakoroltak, megváltoztatni; (Igaz! Ügy van! jobb és balfelől.) és másfelől meg azt hiszem: senki sincs köztünk, a ki megbotránkoznék azon, ha magánember, bár ellenség iránt is kegyeletet tanusit. (Élénk helyeslés.) De annak, ki hivatalos állásban van, még polgári állásúnak is, de talán még inkább katonának óvakodni kell attól, hogy olyat tegyen, a mi, akár akarja, akár nem, ily magyarázatra okot szolgáltatna. (Általános élénk helyeslés.)

Én biztosithatom a képviselőházat, (Halljuk! Halljuk!) hogy a nemzeti önérzetet minden sérelem ellen megóvni épen ugy kötelességemnek tartom, mint bárki más és nagyobb megnyugtatásul kifejezem azon meggyőződésemet, hogy ez a döntő, elhatározó körök nézete, a katonai körökben is, fel a legfelsőbbig. (Általános élénk helyeslés.) De épen azért biztosithatom a t. házat arról is, hogy, miután ott és mindenütt érzik annak igazságát egyfelől, hogy, mint Ugron Gábor t. képviselő úr is hangsulyozta, a fegyveres erőnek minden politikai szinezetü — nem is mondom politikai lényegü, de szinezetü — dolgoktól tartózkodnia kell; miután bizonynyal óhajtják ott is azon nézetet, melyet örömmel hallottam a két interpelláló képviselő ur által kifejeztetni, hogy mellőzni keli mindent, a mi félreértésekre adhatna alkalmat s a mi zavarólag hathatna a beállott jobb viszonyokra, mondom, meg vagyok győződve és biztosithatom a t. házat, hogy meg fog történni az intézkedés, hogy hasonló dolgok ne történjenek.

Kérem válaszomat tudomásul venni. (Általános élénk helyeslés.)"

E választ ugy az interpelláló Szalay és Ugron képviselők, valamint az egész képviselőház egyhangulag tudomásul vette; de tudomásul vette az osztrák sajtó is, ugy tekintvén azt, mint a magyar nemzet és Tisza Kálmán befolyásának s az uralkodó belé vetett bizalmának legkétségbevonhatatlanabb bizonyitékát s megnyugtató tudomásul veheti az egész magyar közvélemény, mert az elv, mely a miniszterelnök válaszában rejlik, nem más, mint az, hogy: Király és nemzet együttvéve képezik a magyar állam hatalmát, mely előtt minden más tényezőnek vagy meg kell hajolnia, vagy meg kell törnie.

Ideje volt, hogy ez elv már egyszer a magyar országgyülésben a legilletékesebb ajkáról férfias komolysággal és határozottsággal hangoztattassék.

FEILER MIHÁLY.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és a pécsi szabadelvü-párt.

Köztudomásu dolog az városunkban, hogy 1884-ben, még a választási mozgalmat megelőzőleg, Pécs sz. kir. város képviselő-jelöltsége a szabadelvü-párt részéről Fejérváry Géza báró — akkor még — honvédelmi államtitkárnak felajánltatott, ki azonban ez ajánlatot — mint tényleges szolgálatban álló katona — el nem fogadhatta s midőn ily tartalmu határozatát a felajánlást tevő végrehajtó bizottsággal tudatta, egyszersmind kijelenté, hogy városunk ügyei iránt érzett rokonszenvéből minden városok között Pécs képviseletét vállalná el a legszivesebben. A legutóbbi napok folyamán a Pauler Tivadar dr igazságügyminiszter halálával megüresedett budapesti I. kerület szabadelvü-pártja a jelöltséget Fejérváry bárónak ajánlván fel, ez alkalomból a miniszter az 1884-iki választást megelőző körülményekről megemlékezve, a pécsi szabadelvü-párthoz a következő szép levelet intézte:

Nagyságos Pártelnök Úr!

Azon kitüntető rokonszenv, a melynek a pécsi szabadelvü-párt részesévé tön, erkölcsi elengedhetlen kötelességemmé teszi, hogy a mélyen tisztelt Pártot egy oly személyi körülményemről értesitsem, a mely elől — az adott viszonyok között — kitérnem alig vala lehetséges; sőt az országos kormánypárt érdekeinek esetleges csorbitását eredményezhette volna a kitérés. U. i.:

A boldogemlékü Pauler Tivadar miniszter által eddig képviselt „budapesti I-sö kerület szabadelvü párt"-ja engem tisztelt meg bizalmával s képviselőjelöltjévé kikiáltatott.

Eme, bár előkészületlenül talált jelöltségem elfogadása feletti határozatom — ösmervén a helyzetet — könnyü lett volna, ha azon kellemes viszony, a mely engem hosszabb idő óta köt Önök mélyen tisztelt pártjához, nem lebegett volna lelki szemeim előtt.

Nehéz volt tehát elhatározásom! mig végre és éppen az Önök soha nem feledhető meleg rokonszenvébe fektetett bizodalmam döntött: s én a felajánlott jelöltséget elfogadám.

Elfogadám pedig a megkinált jelöltséget egyfelől azért, mert ez oly időközben ért, a midőn személyem a tisztelt pártnak közvetlenül amugy sem állhatna szolgálatára. De elfogadám főként azon lelki megnyugvás alapján, hogy a tisztelt párt politikai bölcsességétől csak helyeslést remélhetek, ha a közügyek javáért küzdő országos pártunknak teszek szolgálatot mostani föllépésem által.

Igéretet tevék a pécsi igen tisztelt szabadelvü pártnak, hogy, ha általában képviselői állásra vállalkozom, az érzett rokonszenv és a tántorithatatlan nagyrabecsülés érzelmei az Önök választókerületét képviselhetni nyujtaná nekem a legnagyobb örömöt. Ez érzelem és vágy él bennem ma is! És engedje remélnem a tisztelt párt, miként mostani közérdekü lépésem nem foszt meg annak jogosultságától, hogy ez érzelmeket továbbra is táplálhassam s a mélyen tisztelt pártnak eddigi kitüntető bizalmát a jövőben is birni szerencsés lehessek.

A zászló, a mely alatt ez idő szerinti megválasztatásom esetében küzdendek, ugyan az, a melyet a tisztelt párt eddig is oly bátran és fennen lobogtat: tehát a czél is, a melyet szolgálni már most határozám el magam, egyuvé tartand minket. A személyi rokonszenv pedig csak szilárdságában nyerend a tisztelt párt azon kegyessége által, ha engem a jövőben is magáénak ösmerend; a mit részemről minden kinálkozó alkalommal nemcsak a tisztelt párt összessége, hanem Pécs szabad királyi város javára szolgáló tényeim által bebizonyitani kedves kötelességemnek tartandok.

Fogadja Nagyságod nagyrabecsülésem és tiszteletem őszinte kifejezését, a melylyel változatlanul maradok

Budapesten, 1886. évi május hó 11-én.

tántorithatlan hivük:
BÁRÓ FEJÉRVÁRY GÉZA.

E levél a pécsi szabadelvü-párt vasárnap d. e. 11 órakor tartott választmányi ülésében felolvastatván — mikor is az a jelenlevők által nagy örömmel fogadtatott — elhatároztatott, hogy Fejérváry báróhoz válasz intéztessék, mely a következő:

Nagyméltóságu Honvédelmi Miniszter Ür!
Kegyelmes Urunk!

A pécsi szabadelvü párt mélyen megtisztelve érzi magát Excellentiád május 11-én kelt s hozzá intézett levele által, melynek minden szava ékesszólóan bizonyitja, hogy az együvétartozás és együttérzés, mely Nagyméltóságod és pártunk: a pécsi szabadelvü párt között évek során át kifejlett és virágzott, megdönthetetlen valóság, minek tudata jóleső örömmel tölti el szivünket.

Excellentiád oly kegyes volt tudomásunkra hozni, hogy a budapesti I. kerület képviselő-jelöltségét — melynek felajánlásával a kerület csak önmagát tisztelte meg — elfogadta. E felajánlás és különösen Nagyméltóságod elfogadó határozata következtében a budapesti I. kerületre nemcsak a pécsi, hanem — bátran elmondhatjuk — az ország valamennyi kerülete irigy szemmel tekintett; ez érzelmet azonban teljesen háttérbe szoritja a hála és öröm érzete: a hála a budapesti I. kerület iránt, hogy az Excellentiád előtt a parlament harczterét megnyitja és az öröm, hogy Excellentiád mint választott népképviselő, mint a magyar alkotmányosság eleven jogának részese kész az ország osztatlan közvéleménye által elismert fényes parlamenti képességeit a trón és haza üdvére érvényesiteni.

Nagyméltóságod levele óta megtörtént a választás s ennek következtében Nagyméltóságod f. hó 20-ika óta a budapesti I. kerület országgyülési képviselője.

A pécsi szabadelvü párt öröme e választás fölött teljes, háboritatlan és fokozott mértékben kettős; mert e választással a szabadelvü párt országos érdeke — melyet mindenkor szivünkön hordunk — a legméltóbb kielégitésben részesült s mert mi Nagyméltóságodat ugy a mult eseményei, mint Nagyméltóságod kegyes felhatalmazása folytán mindenkor a magunkénak tartva s azon bensö, mély és határtalan tiszteletnél és ragaszkodásnál fogva, melylyel Nagyméltóságod egyéni és köz-tulajdonságai iránt viseltetünk, a Nagyméltóságodat ért kitüntetést ugy tekintjük, mintha abban nekünk is részünk volna.

A „Pécs" tárczája.

Temetés külföldön.*)

Irta: ZICHY GÉZA GRÓF.

Kiviszik a bakát,
Ki a temetőre,
Hol az anyja? hol az apja?
Hol a szeretője?
Messze vannak, messze
Ott a magyar földön.
Szegény bakát megsiratni
Nincsen a ki jöjjön.
Egy kiséri csak ki,
Szakaszának tisztje,
Jó szántából megy utána,
Nem volna a tiszte.
Hozzá álltam én is,
Kikisértük ketten.
Szegény, szegény magyar fiú,
De szivesen tettem!
Kint a koporsóra
Hideg földet hánynak,
Idegen föld, oly hideg föld,
Nem dobom utánad.
„Megmondom majd otthon
A szülő anyádnak:
Neve volt az utolsó szó,
Mely ajkadon támadt.
Megmondom majd otthon
A te vén apádnak:
Tiszta volt a szived, lelked,
Ne sirjon utánad.
Megmondom majd otthon
A te szeretődnek:
Hogy egy köny volt szemed alatt
S avval sirba tőnek."
Fölirtam e szókat
Egy darabka fára,
Szegény magyar katonának
Sirja mellett állva;
Megcsókoltam aztán
S bedobtam a sirba,
Jobban nyugszik ő ez alatt,
Magyarul van irva.

*) Közöljük a jeles szerző a megkapóan szép költeményét, melyet Ditrói E. Mari asszony a szegszárdi óvó-iskola 50 éves jubileuma alkalmából f. hó 16-án tartott hangversenyen szavalt.

Margit-szigeten.

— Irta: ÉRDI RUPP RÓBERT. —

A Duna habjai susognak köröttem,
Oh, be boldog vagyok, csakhogy idejöttem:
Felejtem a gondot, hétköznapi létet,
A sok tövis-szúrást, keserü emléket.

Pázsit, lomb, madárdal, óriás fák árnya
Beillik e kertbe, e kis mennyországba . . .
A hol elrejtőzve kis virágok élnek,
Régelmult időkről regéket beszélnek . . .

Ha egy pici méhe egy virágra röppen,
Lassu zúgás támad a virág körökben;
Elrohan a rabló gyenge hartya-szárnyán
— S dal hangzik a lombok, óriás fák arnyán:

Dal, egy elfeledett régi dicaségről,
S levonja a fátyolt, le a mult ködéről,
És a lélek messze, messze multba szárnyal,
Utólérhetetlen merész ifju vágygyal . . .

Fölépül előtte a roskatag zárda;
A góth templomajtó kinyitva, kitárva,
S kihallik az esdő, áhitatos ének:
„Magyarok Istene, oh álld meg e néper!" . . .

A boszorkányokról.*)

Pali bácsi a mult őszszel tartotta aranylakodalmát kedves hitestársával, a 66 esztendős Erzsók asszonynyal. Engem is meghivtak e szép ünnepélyre. El is mentem. A vacsoránál épen a Juczi szobalányunk Mári néni nevü édes anyja mellé kerültem az asztalnál. Elbeszélgettünk szépen egyről-másról, az időről, a rossz emberekről s más egyébről, mig végre a boszorkányokra került a sor. Megmondtam az öreg mámának, hogy ne beszéljünk olyasmiről, a mi nincs és soha nem is volt. Alig sikerült az öreg anyókával elhitetnem, hogy a boszorkány csak a képzelödés, félelem és butaság teremtménye. Csak az igen tudatlanok és együgyüek hiszik azt még, hogy boszorkányok vannak s hogy boszorkányozás történik. A kinek csak egy kis józan esze van, az nem hisz a boszorkányok létezésében. Már ezelőtt mintegy 750 evvel Könyves Kálmán magyar királyunk kimondotta egy törvényben, hogy boszorkányokról — mert olyan nincs — törvény előtt szó se legyen! S igy boszorkanyozásért senkit sem szabad kérdőre vonni és vallatni, mivel boszorkányok nincsenek.

Hiába csinálta Kálmán királyunk ezt a törvényt, mert az emberek — akik közül abban az időtájban kevés tudta csak a nevét is olvashatóan leirni — okosabbak akartak lenni a tanult királynál s bizony egyenkint keresték elő a boszorkányokat, sőt úgy hitték, hogy találtak is. Az ilyen szerencsétlen teremtéseket — akik a babonás tévhit szerint elbirják magukat változtatni mindenféle alattá, legszivesebben pedig kutyává és macskává, továbbá forgó széllé, viharrá és más furcsa dologgá — mondom, az ilyen szegény öregasszonyokat a törvény elé állitották, kinzó eszközökkel vallatták és egyre-másra égették.

Ezzel a „boszorkány-égetés" mondásommal nagyon kivácsivá tettem Mári nénit. Arra kért, hogy beszéljem el neki, hogyan is történtek hát azok a boszorkány-égetések?

Elbeszéltem az öregnek mindent annak rendjemódja szerint.

Bizony kutya-világ volt ezelőtt pár szász évvel! Abban az időben elégséges vád volt, ha valaki rákiáltotta embertársára, hogy az boszorkány, az ilyen szerencsétlen flótásoknak jobb lett volna nem is születniök. Elmondtam néhány megtörtént dolgot, amit a Varga János „Babonák könyvéből" tanultam.

Ez időben történt, hogy egy öreg ember egy békát, hogy a keresztény vallást kigúnyolje, megkeresztelt. A törvényszék elitélte mint boszorkányt és a békával együtt máglyán elégették. (Az igaz, hogy nagy büntetést érdemelne az olyan hitvány ember, aki a keresztény hitet kicsufolja, de azért még sem lehet az ilyen őrültre azt mondani, hogy boszorkány.

Egy bába-asszonyra, a ki különben javasasszony is volt, ráfogták, hogy 2000 gyermeket az ördög nevében keresztelt meg. Ezt is elégették.

Egy mészáros-mestert ugy mértek meg a birák, hogy csak egy negyedkilót nyomott. Természetes, hogy szegény fejét szintén elégették.

Egy kőmives-legényre rákiáltotta a szomszédasszonya, a kinek leányát a legény faképnél hagyta, hogy boszorkány. Hogy ő látta, mikor a legény fekete kutya képében egy gyereket megharapott. Ugyanekkor a nép a kutyát megfogta és valaki levágott a szőréből egy csomót, a harapás helyére. Szerencsétlenségére a legény vasárnapra egy kissé kicsipte magát, megnyiratta haját és megborotválkozott. A babonás nép aztán azt fogta rá, hogy haja vágásán meglátszik a nyoma annak a levágott szőrcsomónak, a mit a fekete kutya bundájából nyirtak le. Hiába a

*) Mutatvány Sirisaka Andor pécsi tanitó és lapunk dolgozó-társának „A babonáról" cimü, sajtó alatt lévő erkölcsös népiratából.

Ily érzelmektől áthatva midőn Excellentiádat képviselővé választása alkalmából a legmelegebben üdvözölnők, azon forró kérelmünk és reményünk nyilvánitásával, hogy az Excellentiád és pártunk között virágzó jó viszony — melyre mi oly büszkék vagyunk — tovább is háboritatlanul fenn fog állani, maradunk a Nagyméltóságu Miniszter Ur legodaadóbb hivei: — a pécsi szabadelvü párt 1886. május 23-án tartott választmányi üléséből:

FEILER MIHÁLY, jegyző. KRASZNAY MIHÁLY, elnök.

Városi közgyülés.

— Tartatott 1886. évi május hó 24-ikén. —

A hétfői városi közgyülés egyike volt a legjelentéktelenebbeknek. A tárgysorozatnak csak egy ugy nevezett „érdekes“ tárgya volt s ez az Agoston-téri polgári iskola költségeinek fedezése, melynek folyamán 3 nevezetesebb mozzanat emlitendő fel. Az 1-ső az, hogy a főispán többször és meglehetős erélyesen közbeszólt azon szónokoknál, kik minduntalan el-eltértek — régi szokásuk szerint — a tárgytól, alkalmasint azért, mert azt hiszik, hogy a közgyülés élvezete nem teljes, ha ők töviről-hegyire meg nem magyarázzák, hogy mikor lett „volna“ helyén a belügyminiszter ilyen s ilyen eljárása s ha ki nem találják, hogy a kórházi főző-mosó konyha megnyitási lakomáján a fánk nem ott helyben készült, hanem ugy csempésztetett be. A 2-ik az, hogy a kormány a város tanácsát megrótta, mert az Agoston-téri iskola épitése kormányhatósági jóváhagyás kikérése nélkül kezdetett s mert azt hitte, hogy ez épitkezést a tanács önhatalmulag kezdeményezte. Minthogy azonban a tanács az épitkezés foganatositásával csak a közgyülés utasitásának tett eleget s a kormánytól jóváhagyást azért nem kért, mert előbb is épitettünk már laktanyát, iskolát, a nélkül, hogy ily jóváhagyás kikérése megkivántatott volna, e megrovás sokat, helyesebben mindent elveszit éléből s a közgyülés felterjesztésére, hogy a tanács e ténye nem önhatalmu s a város ügyeinek érdekében történt — mi helyeslő határozattal kimondatott — bizonyára vissza is fog vonatni. A 3-ik Kiss József bizottsági tag inditványa, ki a mellett szólalt fel, hogy a közgyülés tárgysorozata jövőre a közgyülést megelőzőleg legalább 4 nappal közhirré tétessék. E felszólalás irányát mindenki helyeslé ugyan, de a polgármester magyarázó előterjesztésére, ki kifejté, hogy az ügyeket a bizottságok tárgyalván, a tanács maga is ugyszólván csak a legutolsó pillanatban tudja meg a tárgysorozatot, mely különben az eddigi szabályrendelet szerint csak 24 órával a gyülés előtt függesztendő ki köz-szemlére, kimondatott, hogy ez inditvány, minthogy a fennálló szabályrendeletet akarja megváltoztatni, helyeseltetik ugyan, de csak akkor tárgyalható, ha önállóan is a törvényes formákban tétetik meg.

A gyülés lefolyása a következő:

Perczel Miklós főispán az ülést megnyitván, kegyeletes szavakban emlékezett meg Pauler Tivadar dr igazságügyminiszter elhunytáról, mely fölött a közgyülés jegyzőkönyvileg fejezi ki sajnálatát s erről az elhunyt miniszter családja feliratilag fog értesittetni.

Ezután megejtetett a budapesti országos kiállitáson kitüntetésben részesült pécsi kiállitók érmeinek kiosztása. Kaptak pedig kiállitási nagy érmet: Asztalos Nándor, Littke József, Bäumler János György, Bubreg Antal, Csizmadia Mihály, Domján Ottmár, Engel Adolf, Engel Adolf és fiai (2 példányt), Hegedűs Imre, Hoffmann Károly, Károly Ignácz, Kindl Ferencz (2 példányt), Kovácsics Antal, Krausz Lajos (2 példányt), Kiss György, Lukrits István, Mayer Antal, Mayer Nándor, Németh József, Nendtwich Sándor, Obetko Zsigmond, Pécs sz. kir. város, Pécsi szőllősgazdák egyesülete, Pécs-baranyai kertész-egylet Püspöki uradalom, Reisch János, Rozinger Ferencz, Ruprecht János (2 példányt), ifj. Scholtz Antal, Sillay József, Simonyi Mária, Spitzer Ignácz, Szautter Gusztáv, Szuly János, Tauszig Zsigmond, Troll Ferencz, Weiller N. János, Wurster Antal, Zelesny Károly, Zsolnay Imre; elismerő okmányt kaptak Dudás József, Fülöp János iparossegéd, Hallvich Adám; közremüködési érmet kaptak Horváth Antal ügyvéd és Kött Ferencz. A kitüntetésben részesültek száma 46, mi aránylag szép eredmény.

A közlekedésügyi miniszter a f. évi utfentartási kimutatást helybenhagyta, valamint a mult évi közmunka-számadást is.

Felolvastatott a tanács jelentése az ágoston-téri és polgári leányiskolai épitkezés és felszerelés költségeiről. Az ágoston-téri iskola került 45.549 frt 5 krba; a sörház-utcai iskola átalakitása került 2676 frt 7 krba, felezereléssel együtt az egész 49,410 frt 72 krba, mely összegből már 36,302 frt 6 kr kifizettetvén, a tanács felhatalmazást kér 13,108 frt 66 krnak a törzstőkéből való folyósitására, hova — ez iskola költségeihez határoztatván számittatni a Herbert-féle telekre felhasznált 13,291 frt törzstőkéből még visszamaradt és törlesztendő 13,141 frt 27 kr is — a törztőkébe visszatéritendő összeg 62,551 frt 89 kr, mely célra a miniszter leiratával évenként 850 frt fog forditatni.

A város összes tüzifa-készlete 7426 köbméter, melyből 3482 kbm. a város által szükségeltetvén, értékesitendő f. évi junius végéig 3944 kbm.

A belvárosi templom és torony tetőzetének kijavitására a közgyülés — a város lévén a kegyur — a polgármester felszólalására 1160 frtot szavazott meg, mely összeg a törzstőkéből véve 5 év alatt fog törlesztetni.

Mendlik Ágost apát-plébános, mint belvárosi lelkész, köszönetét nyilvánitotta a közgyülés áldozatkészségeért és egyuttal azon óhajtását fejezé ki, hogy a kijavitás stylszerü legyen, a tatarozási munka pedig ne árverés utján a legolcsóbb, hanem megbizható vállalkozónak adassék ki. — Czirják Ignác amellett szólal fel, hogy a püspök kerestessék meg, hogy a székesegyházi toronyórát a várostemplom számára átengedni kegyeskedjék. — Aidinger János polgármester megjegyezve, hogy a városi munkálatok árverés utján való kiadását szabályrendelet követeli, felemliti, hogy 1) a székesegyházon lesz óra, 2) ő már kérte a székesegyházi régi órát a barátok temploma számára, de eredménytelenül, 3) nem volna célszerü, ha a várostemplomon és városházán is volna óra, melyek aztán bizonyosan különfélekép mutatnák az időt s utalva arra, hogy a városházi óra mily rossz állapotban van, bejelenté, hogy ennek javitására legközelebb módokról fog gondoskodni. — Szeredy József dr felszólalása után, ki a stylszerü átalakitást — a sok költség miatt — igen megfontolandónak tartja, a közgyülés más tárgyra tért át.

A városi kövezetvám-szedés joga 20125 frt évi bérért Zsuljevics Antalnak adatott haszonbérbe.

A folyó számlák kifizethetésére — minthogy az adók nem folytak be kellőleg és a város a polgárokat zaklatni nem akarja — a törzstőkéből 9000 frt előlegeztetett még az év folytán történendő visszatérités kötelezettsége mellett.

A kórházi épület átalakitására 52463 frt szavaztatott meg, került pedig 54780 frt 62 krba; fedezendő 2317 frt 62 kr, mi az egyes alapokból 5% mellett vétetik kölcsön.

A tanács javaslatára a Matessa, Rudolfinum, szegény-intézeti, Reisz-féle hagyományok, a templom, kápolnák, keresztek és szobrok alapjai, a Szedlmayer, Makay, Hadnagy és Erreth-féle ösztöndijak, a budai külvárosi plebániai jobb élelmezési alapról, a Farkas István-féle nemzeti szinház és csángó magyar telepesek alapitványairól, végül a temető-sorhely jövedelemről késztett számadások részletes megvizsgálása Krasznay Mihály elnöklete alatt a mult évben is működött és Egry József, Koharits Károly dr, Papp József, Szeredy József dr, Troll Ferencz és Weiler N. János bizottsági tagokból, valamint Fekete Mihály tiszti ügyész, Rónaky Nándor főszámvevő és Herberth János I-ső aljegyző urakból álló választmányra bizatott.

A szállásbiztositasi hivatal eddig a város Nőthig féle házában volt elhelyezve; minthogy időközben e lakás 280 frtért értékesithető volt, a hivatal részére 200 frt lakbér — mint tulkiadás — engedélyeztetett.

Az irgalmas szerzetnek templom-tornya épitéséhez 50000 db tégla ajándékozása helybenhagyatott.

Vidákovits Pál városi irnok részére horvát-szlavon nyelvü forditó minőségében a mult évre Kiss József ellenében, ki 100 frt megadása mellett emelt szót, a polgármester felszóllalására 30 frt pótdij szavaztatott meg. A közgyülés néhány vizvezetéki engedély megadásával végződött.

— **A szinház-ügy Kaposvárott.** A kaposvári rozzant, régi szinkör lerontatván s a város nagy intelligenciája visszariadva azon eshetőségtől, hogy szinház nélkül maradjanak, néhány lelkes polgár sürgetésére a város polgármestere m. hó 27-én értekezletet hivott össze, hol egyhangu határozattal kimondatott, hogy egy nyári szinkör épitessék, melyben az előadások még ez év nyarán megkezdessenek. A terv megvalósitására egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai: Németh Ignácz polgármester, Kelemen Lajos, Roboz István, ifj. Folly József, Ujváry Ferencz esperes plébános, Chernel Gyula, Andorka Elek, Perczel Akos, Kapocsfy Béla, Ungváry Károly, (ki a terv ingyenes elkészitésére vállalkozott, miért neki köszönet is szavaztatott), Scholcz Gyula. Babochay Kálmán, Bereczk Sándor vár. mérnök, Kemény Samu és Csondor János. — A szinház-kérdés nálunk is a még megoldandók közé tartozván, szükségesnek tartjuk e bizottság müködését ismertetni. Elhatároztatott ugyanis, hogy egy szép, 5—600 nézőt befogadó nyári szinkör épittetik a régi sétatéren, melynek parkirozása ugyis szükséges lett volna és ily módon a kaposváriaknak sikerült a kellemest a szükségessel párositani. Az összes épitkezés 6000 frtba fog kerülni, mely összegnek beszerzését a bizottság következőleg tervezi: Kibocsáttatik 300 drb 20 frtos, 4% kamatot jövedelmező részvény; a kamatok a szinház jövedelmeiből fognak fizettetni, sőt a körülményekhez képest évenként ugyanabból bizonyos számu részvény beváltatik olykép, hogy a beváltandó részvények kisorsoltatnak. A szinház reménybeli jövedelmei következők lesznek: 1. Szintársulatok által előadásokért fizetendő dijak; 2. Szintársulatok által a szinház javára rendezendő előadások jövedelmei: 3. Műkedvelő előadások jövedelmei és táncestélyek tartásakor szedendő dijak; 4. Esetleges hangversenyek, bűvészeti és hason faju előadások után járó dijak; 5. A szinház-épületben felállitandó sör s borcsarnokok, valamint a cukrász-üzlet bérletei; és még előre nem látható egyéb módon való értékesitése a szinháznak és sétatérnek. Mindezek előreláthatólag oly összeget adnak ki évenkint, hogy a bizottság reményli, miként az összes részvények 5—6 év alatt kisorsolhatók és beválthatók lesznek, 10 év alatt azonban az összes részvények minden esetre beváltatnak, mikor is a szinház összes jövedelmei, melyek gyümölcsözőleg helyeztetnek el, közművelődési célokra fognak forditatni. — Megemlitjük, hogy a bizottság a tárgy fontosságát tekintetbe véve, nem tanakodott hónapokig, hanem a felhivást, sőt az aláirási iveket is azonnal kibocsátotta, melyeken már az első napokban 4000 frt iratott alá, miből mindenki láthatja, hogy csak jó akarat és tett kell az intéző körök részéről és minden sikerül. Vajon nem volna-e jó néha-néha nemcsak tudomást venni arról, hogy mi történik a szomszédban, hanem egyben-másban az ott látott jó példát követni is?

Hirek.

Erzsébet királyné Ő Felsége Budapestről több heti itt tartózkodás után hétfőn reggel 7 órakor Bécsbe utazott.

Esküvő. Szendrődy Szilárd dr bonyhádi kir. aljárásbiró mult szombaton vezette oltárhoz Wimmersperg Irma bárónőt, özv. Wimmersperg Vincéné leányát.

Találkozás. E hó 17-én Fesztl Károly dr, Troll Ferenc, Dobszay Antal dr pécsi, továbbá Bemer Pál báró, Zay János nagyváradi kanonokok s Gajdosik János, Kubinyi Elek, Regen Antal pécsegyházmegyei esperes-plébánosok Ujvidékre rándultak le, hogy, mint egykori iskolatársak, 1842-ben feltett közös szándékuknak, az évenkénti találkozásnak eleget tegyenek. Az idénre Ujvidék lévén a találkozás helyéül kitüzve, Balla Pál egykori iskolatársuknak voltak vendégei, ki e tisztjének, baráti szive érzelmeit követve, nagy vendégszeretettel teljesen meg is felelt. 18-án reggel közösen misét hallgattak az időközben elhunyt iskolatársaikért, utána pedig ülést tartottak s a jövő évi találkozás helyéül Pécset tüzték ki. A találkozás és viszontlátás édes érzelmeinek kifejezése, valamint a kedves ifjukori emlékek felélénkitése természetesen a közös lakoma idejére maradt, mig a délután Karlócára történt kirándulással telt el, hol Angelits German patriarcha igen nagy előzékenységgel fogadta s lucullusi módon vendégelte meg az őt meglátogató magas állásu vendégeket. Ujvidékről a vendégek igen kedvező benyomással 19-én távoztak.

Iskola-megnyitás. Az Engel Adolf fa-nagykereskedő által Jánosi pusztáján emelt pusztai iskola megnyitó ünnepélye kedden d. e. történt. Jelen voltak az ünnepélyen és az azt követő lakomán: Krautszak József jánosii plébános, ki a szertartást végezte, Paxy Károly tábornok, Salamon József tanfelügyelő, Medgyessy Ede mindszenti plébános, Mutschenbacher Viktor dr, Rézbányay József dr, Egry Béla dr, Steiner bánya-igazgató, Feiler Mihály, lapunk szerkesztője, Harangozó K. s több vidékbeli tanitó és biró és a háziur képviseletében 3 fia: Engel József, Gyula és Mor, valamint unokája Stein Lajos. A házi-urak vendégszeretete határt nem ismert a pazar lakomán, mely a legelső vendéglő konyhájának is becsületére vált volna s melyen számos felköszöntő mondatott; mondott pedig Egry Ő Fölségére a királyra, ki e derék családot nemessé tette, Paxy tábornok, Salamon, Medgyessy, Rézbányai az Engel családra, Engel József a klerus képviselőire, Szeifritz kanonokra és Salamon tanfelügyelőre, Krautszak Paxy tábornokra, Loevy a sajtóra és a szellemi munkásokra, Feiler az egységes magyar társadalomra, melynek minden tagja egy közös célra: a haza felvirágoztatására törekszik. Legnagyobb hatást keltette azonban Paxy tábornok felköszkntője Harangozó tanitóra, kit a reája váró szép és fontos kötelességre figyelmeztetett, óhajtva, hogy annak megfelelhessen. A lakoma az uj iskola-épületben tartatott, mely igen diszes és emeletes s el van látva torna-szerekkel, karfával, nyujtóval is. — Megemlitendő, hogy könyvekkel és iskolaszerekkel is Engel Adolf látja el a pusztai gyermekeket, mi a legnagyobb dicséretre méltó. A nagy társaság körutat tett a gazdaságban is s mindenütt a haladás és észszerü, szorgalmas gazdálkodás örvendetes jeleit látta. Este 7 óra körül járt az idő, midőn a szép helytől és a szives házigazdáktól bucsut vett a társaság, melyből Paxy tábornok és Egry Béla dr még egy napra ott maradtak, hogy vaddisznóra vadászszanak, melyek a környéken elszaporodva sok kárt tesznek.

A pécsi ügyvédi kamarából. Polgár József sásdi ügyvéd a kamara lajstromába folytatólag felvétetett. — Az elhalt Taffner Simon báttaszéki ügyvéd irodája részére Beöthy Károly dr szegszárdi ügyvéd neveztetett ki.

Halálozások. Wimmersperg Ferdinánd báró volt tolnamegyei főbiró s 48-as honvédkapitány, f. hó 22-én meghalt életének 57-ik évében. Földi maradványai 24-én tétettek örök nyugalomra Simontornyán. — Kaltnekker György május 22-ikén elhunyt 44-ik évében. — Schultz Imréné született Kresz Anna meghalt Német-Márokon 21-én, 65. évében. — Miskolczy Jakab meghalt Mohácson 20-án, 74-ik évében. — Tokalits Antal volt mohácsi ügyvéd meghalt Szt.-Tamáson, 20-án. — Török N., Török Abel kasznár édes atyja meghalt Kerceseligeten. — Helferich János nyug. főhadnagy az 52-ik gy.-ezredben, meghalt 73 ik évében. Temetése mult csütörtökön katonai pompával ment végbe.

Tanulmánynyal egybekötött majálist rendezett e hónap 23 án, vasárnap, a pécsi kath. főgimn. 4-ik osztálya, Becker Vilmos tanár vezetése mellett kirándulva a déli vonattal Abaligetre. A kirándulás célja a barlang megtekintése volt s hogy mégis valóságos majális lett belőle, az ifju Jeszenszky Ferenc országgyülési képviselő és kedves nejének érdeme, kik Büksödről teljes ebédet vittek a 40—50 főből álló kiránduló csapatnak. Ebéd után a fiatalság két csoportban tekintette meg a barlangot főtiszt. Chalupny János abaligeti plébános ur készséges kalauzolása mellett. Este 7 órakor dallal bucsuzott el az ifjuság a szives vendéglátóktól s egy jól töltött nap boldog emlékével vette utját a Mecseken át gyalogszerrel Pécsnek. Teljes elismerés illeti meg a budapest-pécsi vasut igazgatóságát azért, hogy a tömeges kirándulást tekintve, elengedte az utazási dij 25%-át.

Gyermek-mulatság. A Werner-féle intézet növendékei részére a táncoktatás befejezése alkalmából f. hó 22-ikén a nőegyleti gyermekkert helyiségében tartott majális igen szépen sikerült, mely a sok szerető apa és anya megjelenésével valóságos családi-ünnepélylyé fokozódott. A kedves kicsinyek amint szavaltak, énekeltek s a szép kertben futkározva játszottak: a legkedvesebb látványul szolgáltak. Hát még midőn táncoltak! A kis növendékek valóban dicséretére válnak ügyes mesterőknek: Hercenberger József tánctanitónak, ki velők oly szép eredményt tudott elérni, valamint az intézet tulajdonosának s tanitóiknak is. Igen ajánlatosnak tartanók, ha a szülők közül mentől többen tanittatnák kicsinyeiket a jövőben táncolni, minek azok ügyes testtartására és magaviseletére oly nagy befolyása van s ha ily mulatságok évközben is többször tartatnának. A mulatság bevétele volt: belépti dijakban 71 frt, felülfizetésekben 24 frt, összesen 95 frt: a kiadás 56 frt 4 krra rugott s igy a tisztajövedelem 38 frt 96 kr, mely összeg a Szepessy-szobor javára szerkesztőségünkhöz beküldetvén, azt ezennel hirlapilag nyugtatványozzuk. — Felülfizettek: Paxy Károly tábornok családja 4 frt, Pölt család 4 frt, Fajkis és Dorner családok 2—2 frt, Bedő, Dobrozenszky, Engeszer, Erdőssy, Havelka, Hinka, Loewy, Mutschenbacher, Piller, Schmidt családok, Cserny Steffi és N. N. 1—1 frt, összesen 24 frt.

A „Pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet“ t. tagjai ezuttal tiszteletteljesen felkéretnek, hogy a folyó hó 29-én este 9 órakor saját helyiségünkben tartandó rendkivüli értekezletre, annál is inkább megjelenni sziveskedjenek, minthogy a fennforgó ügy — részvétel a magyar kereskedő ifjak második országos értekezletén Szegeden — a tárgyalásnak különös érdekeltséget kölcsönöz. Pécsett, 1886. május hó 27-én. Schapringer Zsidmond elnök. Fürst Gyula főjegyző.

Majális. A „Pécsi Dalkoszoru“ holnap, f. hó 30-ikán d. u. az üszögi erdőben majálist rendez, Darázs Miska zenekarával. Belépti dij 30 kr. A mulatság igen érdekesnek igérkezik. A „kinai udvari zenekar“ ez alkalomra ismét eljő és görögtüzfény mellett fog este az erdőbe bevonulni. Ezen kivül több tréfás meglepetés várakozik a közönségre, melyeket azonban előre nem akarunk elárulni. Megemlitjük, hogy a vasuti üzletigazgatóság engedélyével ez alkalommal Pécsről d. u. 3 óra 30 perckor külön vonat fog Üszögre indulni s hogy igen célszerü lesz a jegyeket — a nagy tolongás elkerülése céljából — jó előre megváltani.

A Szepessy szoborra ujabban a hozzájuk juttatott gyüjtőiveken a következő összegek küldettek be: Pecsy József tolnai prépost 10 frt, a pécsi kereskedelmi ifjuság 5 frt, Schapringer Joachim 200 frt, Koharits Károly 40 frt, Blauhorn Mihály 3 frt, Wurster József 1 db 50 frtos államkötvény, 1 db 20 frankos, 2 10 frankos, 3 db cs. kir. arany és készpénzben 151 frt, Biró Imre szalatnaki plebános 2 frt, Holndonner Ferenc báttaszéki plébános 13 frt, Rang Nándor magyar-hertelendi plebános 4 frt, Pataky Lucidus 19 frt, Csontos Jenő zombai plebános 10 frt, Kelemen László kurdi plebános 5 frt, Zány György faddi plebános 5 frt, Nagy-Gadó József 14 frt 50 kr, Jozipovics Nándor 19 frt, Bermüller Antal kárászi plebános 12 frt 97 kr, Csonka Nándor baranyai plebános 13 frt, Ajaky Jenő varasdi plebános 2 frt, Streycher Péter hőgyészi plebános 2 frt, Fischer Lipót szt-iványi plébános 6 frt, Dobszay Antal kereskedő 6 frt 10 kr, Rang Antal kisasszonyfai plebános 5 frt, Siskovich János tamási plebános 8 frt, Komáromy Tivadar hirdi plebános 7 frt, a pécsi beteg-munkás és rokkant segélyző egylet 11 frt 55 kr, Erreth Antal 35 frt, Hegyessy László hosszu-hetényi plebános 110 frt 50 kr, Engel Adolf 67 frt, Berecz Károly 7 frt, Horváth László szakcsi esperes 14 frt, Böhm Nándor 6 frt 10 kr, Meszlényi Gyula esztergomi apátkanonok 10 db cs. kir. arany, a pécsi polgári kaszinó 33 frt, Gehring Fülöp sombereki plebános 4 frt, az egyesült külvárosi takarékpénztár 50 frt, összesen 3840 frt 48 kr és 19 darab arany.

Kimutatás. A Szepessy-szoborra Hangay Nándor ibafai plébános ivén adakoztak: Egy csébényi, egy ibafai, idősb Jeszenszky Lehel, Grünhut Jakab, Lipovits János, Hangay Nándor 1—1 frt; Geier N., Auerhammer Gyula, Vágner Ádám biró 50—50 kr; Hebenstreit József tanitó 40 kr, Sipoly Vince 30 kr, Schréer János tanito, Maull János biró, Morvay Károly tanitó, Kis Varga János, Krenn János tanito, Lisvurm Márta 20—20 kr, Saub Agoston 10 kr, összesen 9 frt 50 kr.

---

védte magát a jámbor kömüves legény még a borbélyával is. Bizony elitélték és megégették.

Valami Dókáné nevü öreg asszonyt arról vádolták, hogy a szomszédjának a kis fiát, a ki a kertben édes fát ásott, bika képében megdöfte. Ezt ugyan senki sem látta, de a kis gyerek, a ki különben is nyavalatörős volt, álmában mindig bikákkal vesződött s mikor Dókánét látta, azt mondta, hogy olyanforma volt a bika, mint ez az asszony. Ennyi volt az egész bizonyiték ellenében s mégis elitélték s irgalmatlanul megégették.

Valami vásott, rosz gyerek azt vallotta egy csizmadia inas pajtására, hogy az a határt elverette jéggel. Ilyen ostoba gyerek beszédére is hallgattak a birák és bizony a borzas inast is megégették a máglyán.

E példákból láthatjuk, hogy nemcsak öreg aszszonyokra fogták a boszorkány nevet, hanem férfiakra is. Még a szegedi biróra, Rózsa Dánielre is ráfogták, hogy boszorkány s ezt is elégették.

Statisztikai adatokkal, számokkal be van bizonyitva, hogy a mult század végeig Európában nem kevesebb, mint 12 millió ember égett el a máglyán boszorkányság gyanuja miatt. Égbe kiáltó volt az a butaság, melynek ennyi emberélet esett áldozatul.

Ezek hallatára Mári nénivel együtt az egész társaság csupa szem, száj és fül lett. Több ember kérésére elmondtam azt is, hogy miként kinozták a régi időben ezeket a szerencsétlen teremtéseket.

Először összepréselték az illető ujjait, hogy a körmei alatt bugyogott ki a vére. Körülcsavarták a fejét úgy, hogy a halántékán felpattantak az erek és megrepedezett a fejcsontja. Aztán rákötötték egy a levegőben forgó kerékre és azzal forgatták olyan sebesen, hogy félholtra szédült.

Ezután leültették az illetőt pihenni olyan székre, melyből csak ugy vigyorogtak az erős vasszegek éles hegyeikkel ugy, hogy egy mozdulatra 25 hegyes szög is szurta a szerencsétlen testét.

Még ezzel sem volt vége a borzasztó komédiának! Mert ezután a háta közepén összekötötték a kezeit, ökleire hurkot vetettek és csigával föl és lefelé huzogatták a levegőben. Ráadásul még borsószalma tüzet gyujtottak alá, megfüstölték és félig megpörkölték — csoda, hogy meg nem ették.

Aki azt hiszi, hogy ezzel a sok hókusz-pókusz embertelen kinzással véget érte a boszorkányvallatás kinzó ceremóniája — az nagyon téved. Csak ezután következett a még vadabb hadd el hadd: a vizpróba, vagyis usztatás és a mérő próba.

Ez a dolog még a Szekeres András komám uramnak is furta az oldalát. Ő is beállott hallgatómnak.

Ezt a kettős próbát is elmondtam hallgatóimnak.

A hideg viz próba, vagyis usztatás abból állott, hogy a boszorkánysággal vádolt szerencsétlen embernek kötelet kötöttek a derekára és belevetették a vizbe, akárcsak az uszómester a tanitványát. Csakhogy persze ezek a gaz vallatók nem tempóra usztatták a boszorkányjelöltet, hanem bennhagyták a vizben kénye-kedve szerint eviczkélni. Ha a vádlott a vizben el nem merült, ha tehát esetleg tudott uszni — ami az időtájban ritka dolog volt — vagy amugy erősebb természetü volt, vagy pedig kövérsége miatt le nem merült a vizben, akkor boszorkány volt. Az ilyeneket kihuzták a vizből és megszáritották a tüzön. Megégették őket, mint a rossz szakácsnok a malacpecsenyét. Ha pedig az illető lemerült a viz alá, akkor folyton eresztették utána a kötelet, mig a gyöngébb természetüek nem győzték szuszszal s belefultak. Az ilyenekre aztán nagy bölcsen kimondották, hogy nem volt boszorkány.

Az ilyen ostoba eljárás fölött az ember nevethet is, meg boszankodhatik is, aminthogy a lakodalmi vendégek egy része mosolyogta a dolgot, mások meg mérgelődtek az ilyen furcsa birói észjárás fölött.

Hátra volt még a mérő próba. Aki ezt is megállta, annak csak innét lehetett szabadulása. Megmérték a szegény vádlottat és ráfogták, hogy az egész ember mindenestül csak egynegyed fontot, vagy egytized fontot nyom, tehát világos, hogy boszorkány.

Ezzel vége volt. Raktak egy nagy farakást, máglyat s azon megégették.

Igy volt ez hajdan. Igy cselekedtek a tudatlanok régen.

Későbbi időkben, mikor az emberek megokosodtak, akkor már nem kerestek boszorkányt.

A felhozott példák eléggé bizonyitják, hogy mit tartson az okos ember a boszorkányokról.

Akik hallották ott a lakodalmi mulatságon ezeket a históriákat, azok ki is józanodtak babonás tévhitükből. — Reménylem, hogy azok sem hisznek ezentul a boszorkányokban, a kik ezeket a sorokat figyelemmel végig olvasták.

Hallgassunk tehát papjainkra és tanitóinkra és akkor okosabbak leszünk és nem hiszünk el olyasmit, mint a régi tudatlanok. Olvassunk jó könyveket és akkor nem hiszünk a boszorkányokban.

Boszorkányok sohase léteztek, mai napság sincsenek és soha nem is lesznek.

Kimutatás a Zichy Géza gróf ur ő méltósága által folyó hó 20-án, felében a városi szegényház és felében a vörös-kereszt-egylet pécsi fiókja javára adott hangverseny jövedelméről. Bevétel (felülfizetésekkel együtt) 887 frt 50 kr, kiadás 281 frt 73 kr, tiszta jövedelem 605 frt 77 kr, mely összegnek fele, vagyis 302 frt 89 kr a városi szegényház javára, Pécs sz. kir. város polgármesteri hivatalának, a másik fele pedig a vörös-kereszt-egylet pécsi fiókjának átadatott. Felülfizettek: Koharics Károly dr 10 frt, Erreth Terézia 5 frt, Mendl Matilda 1 frt, N. N. 2 frt, mely adományokért a nemesleikü adakozók fogadják a rendező-bizottság legőszintébb köszönetét. Pécsett, 1886. évi május hó 23-án. A rendező-bizottság nevében: Aidinger Ilka s. k., Moravetz Lajos s. k., cs. kir. őrnagy.

Tavaszi mulatságot rendez léghajó-felereszténssel a „pécsi keresztény polgári társalgó kör“ a „Dunántuli közmüvelődési egyesület“ és saját pénztára javára a Tettyén, junius 3-án d. u. 2 órakor. A majálison a városi zenekar fog játszani. Belépti-dij személyenként 25 kr, a pénztárnál 30 kr, gyermekjegy 10 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A jótékony emberiséghez. Tisza Kálmán belügyminiszter a hazai törvényhatóságokat megkereste, hogy a galiciai Stryj város tüzkárosultjai részére tehetségökhöz képest könyöradományokat adjanak. E czimen Pécs sz. kir. város 25 frtot ajánlott fel és a lakosság közt gyüjtések fognak eszközöltetni. A szerencsétlen Stryj város borzasztó pusztulása sokkal élénkebben él még emlékezetünkben, mintsem azt feleveniteni szükséges lenne. Az egész város leégett, 6000 ember lett hajléktalanná és fosztatott meg keresetétől. Városunk nemes emberbarátai bizonyára nem késnek a tönkre jutott stryjiek szenvedéseit enyhiteni jótékony adományaikkal. A gyüjtéshez lapunk szerkesztősége 2 frttal járul, kijelentve, hogy a nevezett jótékony czélra adományokat a legkészségesebben elfogadunk és hirlapilag nyugtatunk.

A somogymegyei történelmi és régészeti társulat tisztujitó közgyülésén megválasztattak: elnökül Ujváry Ferenc, alelnökül Roboz István és Melhárd Gyula, titkárul és jegyzőül Bécsy Márton, pénztárosul és ügyészül Vörös János, muzeum-őrül Okányi Pál. — Vajon megyénkban vagy városunkban mikor fog egy történelmi és régészeti társulat megalakulni?

A sétatér-zenét a városi zenekar kedden d. u. megkezdette s folytatni is fogja, de hogy meddig, nagyon kérdéses, mert, mint határozottan mondhatjuk, a zenekar feloszlatása — a közönség részvétlensége következtében — bizonyos dolog. Örülhet neki az X. Y. nevü ujság.

Tanitó-választás. Mánfa és Budafa rom. kath. felekezeti fiók-községek ujonan szervezett tanitói állomását a f. hó 24-én megejtett választás alkalmával Fülöp Antal, volt magyar-széki altanitó nyerte el.

Tiszti céllövészet. Csütörtökön délután a zombori honvéd tisztikar tényleges és szabadságolt állományu tisztjei a Sikarában céllövészetet rendeztek, mely alkalommal kakas-verseny is rendeztetett, de kevés szerencsével, mert Fesztl Rajmár százados a sérthetetlennek tartott kakast az első golyóval teljesen agyonlőtte. A gyakorlatot vig áldomás követte.

Pályázat. Tamási tolnamegyei nagyközség segédjegyzői állására ifj. Szévald Móric szolgabiró junius 7-ig pályázatot hirdet. — Irnoki állásra a pécsi kir. járásbiróságnál junius 22-ik pályázat van hirdetve.

A kaposvári uj templom egyik oltárára az esztergomi káptalan, mint somogymegyei birtokos, 500 frtot szavazott meg. — Ugyancsak e templom részére Festetich Imre gróf és neje szép ezüstözött oltárkészletet ajándékoztak.

A jó izlés és emberiesség nevében. Nagy népcsődület vett körül kedden d. u. 4 órakor a Megye-utcában egy szerencsétlen ifjut, ki nehéz-kórban szenvedvén, utközben a rajta kitört görcsök rohama alatt elesett s magát véresre verte. Az ép oly szánalmas, mint borzasztó látványnak egy szegény munkás ember vetett végett, ki egy közelben lakó derék urnő buzditására a vérében fetrengő szerencsétlen ifjut felvette és apja házához szállitotta. A fiatal ember az intelligens osztályhoz tartozik, atyja mérnök, ki igen helyesen cselekednék, ha fiát nem bocsátaná kisérő nélkül az utcára, mert ellenkező esetben — minthogy nem bizonyos, hogy mindig fog akadni ismerős és könyörületes szivü ember — a szerencsétlen ifjuval könnyen történhetik esetleg valami nagyobb szerencsétlenség.

Meglopott korcsmáros. Szerdára virradó éjjel Hirczi Ferenc korcsma-helyiségéből 104 darab különféle kina-ezüst evőeszközt elloptak s egyuttal elvittek kalitkástól egy gyönyörüen szóló pacsirtát, mely a tulajdonos előtt nagy értéket képviselt. A gyanu a konyha-cselédre és ennek szeretőjére irányulván, az illetők elfogattak. A vizsgálat folyamatban van.

A becsület érdekében. Idősb Petrovics István pécsi polgár földjéről szerdán éjjel egy petrence fenyeres szénát elloptak. Ez a szerencsétlenség a károsulttal még eddig csaknem minden évben megtörtént, annélkül, hogy a tettesek kézrekerültek volna. Az idén azonban változás állt be e tekintetben, mert a tettesek: Marosics József és Horvát-Sütke Ferenc már a hüvösön vannak, hova ugy kerültek, hogy Petrovics eddig rendesen 2 szomszéd asszonyt gyanusitott — alaptalanul — fenyere ellopásával, kiket a gyanu nagyon bántván, az idén szemmel tartották a szomszéd fenyerét s a tolvajokat rajtakták a lopáson.

Templom-tolvaj. A hét folyamán a belvárosi és budai külvárosi perselyekből több izben csekélyebb összegeket vettek ki. Az egyházfi gyanuja alapján történtek ugyan már kutatások, de mindeddig eredménytelenül.

Borpárbaj. Boda Vilmos országgyülési képviselő és a „Tolnamegyei Közlöny“ szerkesztője, hogy a hamisitatlan szegzárdi bort ismertté és kedveltté tegye, több izben vitt magával vörös bort Budapestre s ott azt képviselő társainak bemutatta. Az eredmény örvendetes volt, mert a képviselők azóta tömegesen rendelik meg a borokat a szegszárdi borkereskedőknél. Nagy vita tárgyát képezte, hogy az egri és szegzárdi vörös bor közül melyiké az elsőség? Ez a vita Szederkényi Nándor egri képviselőt arra inditotta, hogy felhivja Boda Vilmost, miszerint hozza el a legjobb szegszárdi bort, ő viszont elhozza a legjobb egrit, hogy a vita összehasonlitás folytán eldönthető legyen. A felhivás elfogadtatott. A szereplő szegszárdi vörös borokat Adler N János, Mártin Ferenc és Schwarczkopf Géza szegszárdi borkereskedők szolgáltatták. A borpárbaj a napokban történt meg Budapesten s mint a „Tolnamegyei Közlöny“ irja: a győzelem pálmáját a szegszárdi bor nyerte el.

Sásdi postamesterré Kugler Béla helyett, ki állásától felmentetett, Bach Mari-kisasszony neveztetett ki. — Ugyanitt községi birává Vicze Mihály leköszönése következtében Kovács József választatott meg.

Sidoli Tivadar cirkusza immár 4 hét óta gyülekezési helye városunk szórakozni vágyó polgárságának, kik között az értelmiség és vagyonos osztály feltünő nagy számban van képviselve. Már egyszer emlitettük s most csak ismételhetjük, hogy az érdeklődés teljesen okadatolt, mert a társulat csakugyan kitünő; minden tag művész a maga nemében. Sidoli Medea k. a., Strakays Honrei asszony ügyesen és kecsesen megülik és megállják a lovat; a fiatal Sidoli Cäsar ügyes gyakorlottságával mint parforce-, grotesque- és jockey-lovagló minden este szép sikert arat; Eschberger Miksa ép oly kitünő lovas, mint kitünő lóidomító, mr. Austin test-egyensulyozási mutatványait ha látjuk, a hátunk borsódzik, hát még, mikor a kardot nyelő és tüzes vasat harapdáló Fakir Naridást látjuk. A közönség kedvencei azonban első sorban a Benedetti család, köztök egy ennivaló 3 éves kis babával, ki már szintén „művész.“ Az ügyesség, melyet e család s különösen ennek fiatal feje kifejt lábaival, minden képzeletet meghaiad. Jutalomjátékuk mely kedden volt zsufolt „ház“ mellett igen szépen jovedelmezett.

A selyemtenyésztés érdekében. Tisza Kálmán belügyminiszter egy még 1883-ról kelt rendeletét ujból feleleventve, meghagyta az összes törvényhatóságoknak, hogy a selyemtenyésztés előmozditása érdekében hozott intézkedéseket szigoruan végrehajtsák s köztudomásra hozzák, hogy a selyemtenyésztőket a megyei-, községi- és országutakon, vagy a községek utcáin levő szederfák leveleinek szabad szedésében akadályozni, vagy a leveleket a selyemtenyésztőre bármi módon használhatatlanná tenni nem szabad.

Ellopták az óráját Klein Henrik pécsi lakósnak, ki f. hó 18-án Budapestről Mohácsra gőzhajón utazott. Az óra ezüst volt arany lánccal és már 20-ikán a pécsi forgalmi zálogházban 40 frt értékben elzálogosittatott. A károsult jelentést tevén, a gyanu elemte G. K. vidéki arcképfestőre irányult; 25-ikén azonban Weisz Bernát vesszprémi ló-alkusz, mint betevő az óra kiváltására jelentkezett, de vesztére, mert elfogatott. Ugy reá, mint G. K.-ra vonatkozólag kiderült, hogy a károsult Klein Henrikkel együtt utaztak a hajón. Klein annyiban szerencsésnek mondható, hogy Weisznál 100 frt találtatott, miből a zálogházi költség bőven kikerül. A gyanusitottak átadattak az ügyészségnek.

A szedermagvetés. A szegszárdi selyemtenyésztő felügyelőség figyelmezteti mindama községeket és maganbirtokosokat, kik még az idei tavasz folyamában szederfamagot vetni óhajtanak, hogy ezért közvetlenül hozzá forduljanak, s ő a kivánt magot a legnagyobb készséggel fogja postafordultával teljesen ingyen megküldeni. Egy liter szederfamag elvetésére 40 négyszögölnyi kerti föld igényeltetik. Tekintettel pedig arra, hogy a selyemtenyésztés Magyarországon a legutóbbi hat évben oly örvendetes lendületet nyert, hogy az ország évi selyemgubó termése 2507 kilóról 176,200 kilóra emelkedett és sikerült ez által a legszegényebb néposztályhoz tartozó selyemtermelőknek ép az aratás ideje előtt, tehát oly időben, a midőn a keresetre leginkább rá van szorulva, csak a mult évi selyemgubó beváltása után 189,420 frtnyi keresetet biztositani: egész bizalommal vélünk fordulhatni a közönséghez azon meleg kerelemmel, hogy minél számosabban karolnák fel a selyemipar meghonositásának és ennek érdekében első sorban is a szederfatenyésztés ügyét.

Véres verekedés. Rickert György kocsis mult szombat éjjel Borzáné szigeti külvárosi korcsmájában gazdája fiával s annak több régi haragosaval mulatván, midőn 2 óra felé hazamaudultak, az uton az ellenpárt közé egy $^1/_2$ literes boros üveget dobott, mire verekedés támadt, mi közben Szalay György kőmives bicskájával Rickert hátába szúrt; a szenvedett sérülés oly nagy, hogy a sebesült felépülése alig remelhető.

Tüz. Bodolya községben hétfőn d. e. két ház a mellék épületekkel együtt leégett. Mind a két ház biztositva volt.

Furfangos tolvajok. Felső-Mindszenten keddre virradóra ismeretlen tettesek Bonnert kereskedő boltját feltörték s onnan mintegy 50 frt áru aprószágot elloptak. A kereskedő azonban mégsem károsodott, mert a tolvajok a lopott cikkek nagy részét egy másik kereskedésbe vitték és ott is hagyták, a hiányzó rész pedig a szlatinai uton találtatott meg. A tolvajok cselekedete, hogy a lopott cikkeket egy másik (a Hirschfeld Alajos-féle) kereskedésben helyezték el mintegy letétül, épen nem nagylelkűségre vihető vissza; ellenkezőleg: igy kimutatott bizalmukért busás kamatokat szedtek, mert Hirschfeld boltjának ajtaján lyukat vágva, az ott elhelyezett holmik helyett mintegy 600 frt áru posztót és vasat elvittek. A tolvajoknak, mint levelezőnk irja, eddig nyoma sincs.

Baleset. Hétfőn d. u., midőn a lámpagyujtogató a Megye-utcában a Szily-féle ház előtt a lámpát tisztitani akarta, annak elkorhadt fa-karfája a létra sulya alatt lehullott, a lámpa összetört s a leesett lámpatisztogató lájdalmas sérüléseket szenvedett. — A gáztársulat igazgatósága a széttört karfát csinos vastartóval pótolta. Szükségesnek tartanók, ha — az eshetőleges szerencsétlenségek kikerülése végett — a város területén található összes fából készült lámpatartók vas-szerkezetükkel cseréltetnének ki.

Jó az elővigyázat. Állitólag veszett, de mindenesetre gyanus kutya csatangolt csütörtökön városunkban, mely több kutyát meg is mart. A megmart ebek — számra nézve öten — összefogdostattak s a gyepmester által elpusztittattak.

Takonykór. Deák József alsóbalokányi utca 79. sz. a. lakó polgár 2 lován nagymértékü takonykór jelenléte állapittatván meg, a lovak pénteken d. e. egy katona-orvos jelenlétében leszúrattak s a fertőztelenitő intézkedések a legnagyobb körültekintéssel megtétettek. A tulajdonos másik két lova, melyekről nem bizonyos ugyan, hogy a ragálykóros állatokkal érintkeztek, de érintkezhettek, szigorú vesztegzár alá helyeztetett.

Pince-betörés és gyujtogatás. Hermesz N. vaszari postamester présházát vasárnap feltörték s nem elégedve meg azzal, hogy 6 akó bort kifolyattak, a gazok a hordókat, kádakat, szóval az összes pinceszereket fejszékkel összevagdalták. Ugyanekkor egy másik présházat is feltörvén, azzal szintén igy bántak, egy másik présházat pedig felgyujtottak. Ez események, valamint a járásból egyre-másra érkező betörési és gyujtogatási hirek a sásdi járás lakóit nagy izgatottságban tartják. Az illető hatóságok részéről a szigoru eljárás nagyon is okadatoltnek és kivánatosnak látszanék.

Borzasztó halál. Terestény-Szecsődön ezelőtt 3 hónappal Jezernitzky Kálmán ev. tiszteletes urnak egy kis kölyök-kutyája, midőn az iskolás-gyermekek a kuton vizet meritettek, az egyik gyereknek a dolmányát elkezdette rángatni; erre egy másik gyermek kezével legyingetvén a kutya felé, ez annak kezét meg is harapta, ugy, hogy vérzett; és a lelkész úr két kis fiának kezét is megsértette a kis eb, mely később a lelkész szobájába is bement és a tiszteletesnéhez, ki cipőjét akarta felhúzni, oda ugrott és annak lábujját megharapta. A háziak nem jót sejtve, a kutyát lebunkózták és a körmendi orvosok konstatálni nem tudván, valjon veszett volt-e a kutya, beleit Budapestre küldték föl, hol hir szerint azt constatálták, hogy a kutya nem volt veszett. Az esetet már majdnem mindenki elfelejtette és ime, mi történt. Baksa Gábor földmives 10 éves fia, kinek a vizmerités alkalmával a kis eb kezét megvérezte, f. hó 7-én fájlalni kezdte azon kezét, melyet a kis eb megvérzett és még a hideg is kilelte a fiut. 8-ikán Grünbaum orvos látva a bajt, mindjárt más szobába szállittatta a szerencsétlent; de még aznap a düh tünetei mutatkoztak rajta és 9-én iszonyu kinok közt kimult. A nevezett lelkész ur nejével és 2 kis fiával 11-én ment Bécsbe, hogy magukat megvizsgáltassák. Ujabb adat arra, hogy nem kell a háznál haszontalan ebeket tartani.

Foglyok megszökése. A zombori megyeház börtönéből f. hó 25-ikén éjjel 9 fogoly, a börtön hátsó részén lepedőkön leereszkedve — megszökött.

A sirig szerette P..... Ferenc az ő feleségét és mitagadás, három hónapig éltek boldog házasságban Jovánczán. A férj szeretett a szeretés legkülönösebb nemével! Ki irhatná le a lapos pillantások és az ökölnyi könnyük számát, melyeket belegyurt az érzéketlen agyagba — lévén ő fazekas — midőn szeretett neje 3 havi boldog házasságuk után egy kis gölöncsérrel ajándékozta meg az önérzetes atyát?! De nem sokáig tartott az öröm! Meghalt az asszony is, meg a gyermek is. A boldogtalanság érzete teljes sulylyal nehezedett a férjre, kinek különös szeretete gyakorlati gondolkodás módjában nyilvánult legjobban, Nem temettette el a feleségét! „Csak három hónapig éltem vele — ugymond — én biz nem csinálok magamnak annyi költséget.“ Amint mondá, azonképen cselekedett is, ugy, hogy utoljára is kénytelenek voltak a halottat a testvérek eltemettetni. Fölösleges emlitenünk — irja levelezőnk — hogy a férjnek ezen igazolhatatlan eljárása közmegbotránkozást szült. De ki tehet róla, ha ő az esküformát: holtomiglan, holtodiglan — ily szigoru értelemben vette? Ő megmutatta, hogy igy is lehet szeretni.

Legyünk óvatosak. Mint a „Mohács és Vidéke“ irja, f. hó 17-én az ottani szent Ferenc-rendi zárda főnökénél egy egyén jelentkezett, ki magát akadémiai festőnek adván ki, a templom oltárának festésére vállalkozott. Az árra nézve csakhamar megtörténvén az alku, az állitólagos művész festékre 36 frt előleget kért, mit meg is kapott. Azon ürügy alatt, hogy festéket vásárol, eltávozott, de azóta se hire se hamva. Okmányai a zárdafőnök kezeinél maradtak, ki ezeket a nyomozás eszközlése végett a hatóságnak átadta.

„A babonáról“ cimü erkölcsös népirat szerzője Sirisaka Andor pécsi tanitó, lapunk utján a nagy közönség tudomására hozza, hogy az előfizetési határidőt — minthogy a távolabb vidékről csak most kezdik az előfizetést — május 20-ikától meghosszabbitotta junius 10-ikéig. Szerző e művét különösen az olvasókörök, nép- és ifjusági könyvtárak számára és az idei tanév végén a tanuló ifjuság részére jutatmi könyvül ajánlja. A mű junius 13-án jelenik meg és az előfizetőknek bérmentve fog megküldetni. Egy füzött példány ára 40 kr, tiz példány 3 frt 60 kr. Bolti ára jóval magasabb lesz. Az előfizetési pénzek szerző lakására (Pécs, Agoston-tér 1. sz.) küldendők. — Ismételve ajánljuk e népies irányu, erkölcsös, szellemes s igy jónak igérkező könyvet olvasóink figyelmébe!

A „gyermekjáték tárgyak“ hazai készitőihez! A nagy-kanizsai „Kisdednevelő Egyesület“ f. évi augusztus 15-től szeptember 12-ig Arany János utcai ovodájában gyermekjátéktárgy kiállitást rendez a hazai ipar előmozditása szempontjából s azért csakis a hazában készült tárgyak fogadtatnak el. Ennélfogva felhivatnak a hazai gyárosok, készitők és bizományosok, hogy az általok előállitott, vagy nálok bizományban levő gyermekjáték-tárgyakat a készitési hely és az ár megjelölésével minél hamarabb, legfeljebb julius végéig, vagy postán, avagy vasuton bérmentve megküldeni sziveskedjenek, mégis f. évi junius végéig előre, irásbelileg jelentsék be a mennyiség és érték megjelölésével a beküldendő tárgyak számát, hogy a kiállitást rendező bizottság a helyiség berendezése miatt tájékozva legyen. Külön csomagolva, illetve jelölve eladásra is elfogadtatnak tárgyak, sőt utórendelések is eszközöltetnek, ha a kivánalom nyilvánul. A helység használatáért kezelési költség nem számittatik. Mégis a felmerülő költségek fedezésére az eladandó tárgyak árából némi % ajánlás a kiállitók részéről kivánatos. A kiallitandó tárgyak esetleges visszaküldése a kiállitó költségén történik. Kéretik továbbá nyilatkozat arra nézve, hogy helyben és vidéken mily feltételek mellett állitható bizományos raktár? Avagy egyátalán kivántatik-e e nemben intézkedés? Kérdezősködések, szállitmányok s minden ide vágó intézkedések Bátorfi Lajos egyesületi titkárhoz Nagy-Kanizsára intézendők. Teljes tisztelettel Nagy-Kanizsán, 1886. évi május 2-án tartott közgyülésből, illetve május 15-iki választmányi ülés határozatából. Bátorfi Lajos, egyesületi titkár. Vidor Samuné szül. Gelsei Gutmann Hedvig, egyesületi m. elnök.

A fiatal irói nemzedék egyik legtehetségesebb tagja Pósa Lajos előfizetést hirdet „Gyermek versek“ cimü műre, melyiyel bizonyára meglepi a kiváló tehetség nemcsak a gyermekvilágot, de a szülőket és tanitókat is. A hozzánk cimzett levél többek közt igy szól: „ezentul teljes erőmből a gyermekköltészet fejlesztésén fáradozom, hogy az idegen nyelvekből forditott s idegen szellemtől áthatott e nemü terményeket, a selejtes eredetiekkel együtt, a mennyire tőlem telik, ellensulyozhassam.“ Dicséretes vállalkozás és az irodalomra is nyereséges, mert Pósa Lajosnál alig van ma nálunk különb pengetője annak a kedves, naiv lantnak, a melyre a gyermekek figyelnek mosolygó ajkkal, ragyogó szemekkel. Kivánatos, hogy a vállalatnak teljes sikere legyen. A „Gyermek versek“ cimü kötet, mely mintegy tiz iv, teljesen uj költeményt foglal magában, ez évi junius elsején jelenik meg Bloch Gyula fametszésü szép rajzaival, cimképpel ellátott, dusan aranyozott egész vászonkötésben, a legdiszesebb kiállitással. Ára 2 frt. Az előfizetések ez évi junius elsejéig Pósa Lajos nevére cimezve s „Szegedi Napló“ szerkesztőségébe küldendők Szegedre.

A magyarországi posta-takarékpénztárakról. A magyar posta takarékpénztár állomásoknál az elmult április hóban eszközöltetett 39,977 betét 218,748 frt 24 kr erejéig, visszafizettetett 6353 betevőnek 69,287 frt 94 kr. A fennállás óta, vagyis 3 hó alatt eszközöltetett 155,050 betét 735,500 frt 93 kr erejéig; visszafizettetett 10,416 betevőnek 109,614 frt 6 kr, értékpapirokba helyeztetett 178,091 frt 32 kr.

A harkányi fürdő-vendégek száma a mai napig 236, az átutazó vendégeké pedig 440 személy.

Vegyes hirek. Németh Károly dr özvegye meghalt Bécsben f. hó 5-ikén. Temetése 9-ikén történt Kaposváron. — Kary Ignácz nyugalmazott cs. kir. főbiró özvegye, született Steinkopf Rozina meghalt Andocson f. hó 5-ikén, 65-ik évében. — Vojnits Hajdu Géza 48-as honvéd és nyugalmazott honvédszázados meghalt Szabadkán. — Hervoics Lajos horvát-szlavon belügyi osztálytanácsos meghal 53-ik évében. — Lázár György nagy-disznódi születésü tanitónak, ki ezelőtt 70 évvel Bukarestbe költözött át és ott a latin müveltség megteremtője lett, május 5-ikén leplezték le Bukarestben márvány-emlékszobrát. — Basel városának egy Merián Kristófné nevü asszony 20 millión felül hagyományozott. — Pásztón (a Mátra aljában) a Kövicses patakban kőolaj-forrás bugyog fel, melynek olaja minden tisztitás nélkül használható. — Aderby-i színházban (Anglia,) mely két év előtt épült, 6-ikán légszeszrobbanás történt és ennek folytán tüz ütött ki egy szinész és 3 munkás a szinorpadláson meghalt. — Mohl Antal győri kanonok-plébános a Boldogságos Szüz Máriáról nevezett Kőszeg melletti borsmonostori czimzetes apátságot kapta. — Singer Lőrincz dr szombathelyi ügyvéd május 23-án vezette oltárhoz Kléber Adél kisasszonyt Sopronban. — Bende Imre, Ujvidék sz. kir. város országgyülési képviselője és apát-plébánosa a kalócsai egykázmegyébe kanonokka neveztetett ki. — Bajai Vojnits Jakab szabadkai földbirtokosnak roglaticai tanyája — mely nem volt biztositva — leégett, A kár 40000 forintra rug. — Deissler Sándor temerini földbirtokos eljegyezte Nagy Bella kisasszonyt. Vojnits Mihály nyugalmazott kir. törvényszéki biró meghalt 64-ik évében Szabadkán. — Vargha Lajos Somogymegye árvaszéki jegyzője szombaton vezette oltárhoz Sárkozy Irma kisasszonyt. — Szabó József szegszárdi református néptanitó m. szombaton tartotta esküvőjét Ujvári Cseh Mariska kisasszonynyal. — Pakson e hó 1-től fogva egy Kárpáty, Bokor, Ürmenyi társigazgafók vezetése alatt álló szintársulat müködik. — Csendes Géza csáktornyai urod. ispán oltárhoz vezette Nagy-Kanizsán Angyán Mariska kisasszonyt. — Thury Béla tolnai jegyző eljegyezte Roboz József nyugalmazott uradalmi tiszttartó leányát: Jankát, özvegy Engelhardt Ottónét. — Az özvegy spanyol királynőnek férje halála után 6 hónapra f. hó 17-én fia született, kinek neve Fernando Alfonzó, keresztatyja pedig XIII. Leo pápa. A királynőnek van még két leánya s ezek: a 6 éves Mária de las Mercedes és a 4 éves Mária-Terézia infansnők. — Teleky Samu gróf főrendiházi tag Afrikába egy 100 főből álló tudományos expediciót fog vezetni. — Chantre francia tudós, a lyoni természetrajzi muzenm aligazgatója megbizást kapott, hogy Magyarországon, valamint Dalmácia és Bosznia területén embertani és őslénytani tanulmányozásokat tegyen. — Madridban mult csütörtökön nagy forgószél pusztitott, mely 10,000 fát gyökerestől kitépett; a rémitő pusztitásban 80 ember meghalt, 400 megsebesült; ez időtájban Német-, Osztrák- és Olaszországok több pontjain is rettentő szélviharok dultak. — Albrecht főherceg a mult héten körutat tett Boszniában és Hercegovinában. — Stockinger János báró, tolnamegyei földbirtokos, Hőgyész nagyközség diszpolgárává választatott. — Szabó Pál földbirtokos meghalt Döbröközön, 48-ik évében. — Karay Lajos dr kir. alügyész a kaposvári kir. törvényszékhez birává neveztetett ki. — Vajkai Molnár Ev. János cimzetes kanonok, kiérdemült esperes és keczeli plebános meghalt 20-ikán, 69-ik évében.

Törvényszéki csarnok.

Polgári ügyek.

Május hó 18-án. Előadó Kissfaludy Imre tszéki biró. Dióši István Dióši Istvánné és társa elleni pere tulajdonjog bekebelezés érvénytelenitése iránt. — Adám Janosné Baranyamegye árvaszéke ellen zálogjog törlése iránt. — Freytag Ferencz és társa Fazekas Kristóf elleni számadási pere. — Paján József és társai Paján Imre elleni perök 120 frt zálogjog törlése iránt. — Előadó Filch Antal tszéki biró. Kövér István és társa Pakuszi Lajos elleni perök egy présház birtoka iránt. — Koleszár Tadia Koleszár Márkó elleni pere térvazlat alairása iránt. — Vajda József és neje Varga Báliat és neje elleni perök tulajdonjog s haszonélvezet iránt. — Andrics Andrics György Engel József elleni pere 486 frt jár iránt. — Mislenyi illetőségü Deli Péter gondnoksági ügye. — Dunaszekcsői illetőségü Surányi Mórné szül. Guttmann Janka gondnokzági ügye.

Büntető ügyek.

Május 17-én. Csapó József elleni ügy lopás miatt. — Kocur János és társai elleni ügy sulyos testi sértés s magánlak megsértése miatt. — Május 19-én. Klein Adolfné ellen csalás miatt — Május 21-én. Kovács Dániel és társai elleni ügy szándékos emberölés, illetve sulyos testi sértés miatt. — Zsifkovits Ignác elleni ügy lopas miatt. — Kun János és Böhm Ferenc elleni ügy lopás miatt — Május 24-én: Gaspár János elleni ügy hatósági közeg ellen elkövetett ragalmazás miatt. — Bukfits József ellensulyos testi sértés miatt. Majus 26-án: Bingola János s társa ellen sulyos testi sértés miatt. — Schön Mór ellen csalás miatt. — Május 28-án: Fiedler József ellen lopás büntettének kisérlete miatt. — Varga Vendel és társa ellen lopás miatt. — Kovács Pál ellen lopás miatt. — Május 29-én. Peschl Györgyné ellen közegészség elleni kihágas és emberölés miatt. — Öreg Bana József ellen emberölés miatt.

Gabona-árjegyzék

a Pécsett 1886. évi május 22-én tartott hetivásárról.

100 kilogramm	jó	középszerü	legalábbvaló
Buza	7 frt 50 kr.	7 frt 30 kr.	7 frt — kr.
Kétszeres	6 „ 20 „	6 „ — „	— „ — „
Rozs	6 „ — „	5 „ 80 „	— „ — „
Árpa	— „ — „	— „ — „	— „ — „
Zab	6 „ 50 „	6 „ 40 „	— „ — „
Kukoricza	5 „ 80 „	5 „ 20 „	— „ — „
Hajdina	7 „ 50 „	— „ — „	— „ — „

Métermázsa:

Széna . . . 3 frt — kr. — Szalma . . 1 frt 90 kr.

A pécsi sertéshizlaló részvény-társaság heti tudósitása.

Állomány: 382 darab kövér, — 646 darab félkövér — 728 darab sovány, — 599 darab süldő.

Az üzlet lanyha. — **Arak változó** Kövér válogatott 38—42 krig, — félkövér 36—38 krig klgkint, 45 kgr. életsuly leszámitásával, — sovány sertés — krig, süldő 28—32 krig. kilogrammonkint élősulyban.

Uj kukoricza ára 5 frt 70 kr. Árpa 6 frt 40 kr. mm.-kint. Őrlés dij 50 kr. mm.

A baresi sertéshizlaló részvény-társaság heti tudósítása.

Állomány: 5348 darab sertés. — Ebből leölésre érett 200 darab sertés.

Takarmány árak: Tenger i darab 100 klg. 6 frt 50 kr. — Árpadara 100 klg. 6 frt 80 kr. — Tenger-i (szemben) 100 klg. 5 frt 80 kr. — Árpa (szemben) 100 klgl. 6 frt 10 kr. a hizlalóban, minden költséget beszámítva.

Laptulajdonos:	Felelős szerkesztő:
FEKETE MIHÁLY.	**FEILER MIHÁLY.**

99/1886. **Árverési hirdetmény.**

A siklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Pakuszi Gyula siklósi lakós végrehajtatónak Balogh Pál turonyi lakós végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 67 forint 50 kr tőkekövetelés és járulékai iránt a siklósi kir. jbiróság területén levő Turony községben fekvő, a turonyi 231. sz. tjkvben jelenleg Tóth Samu és neje Gyenes Mária tulajdonául felvett 1103, 1112b, 1122, 1125 hsz. szőllők, 1167. hsz. pincére az árverést 642 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi **junius hó 16-ik** napján délelőtti 10 órakor Turonyban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 64 forint 20 krajcárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törv. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A siklósi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnak 1886 dik évi január hó 13-ik napján tartott üléséből kiadta:

1424. **VISY PÁL,** kir. albiró.

264. 320. 336, 349/1886.

Arverèsi hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a siklósi kir. járásbiróság 53/1886, a pécsi kir. törvszék 2064. a bécsi cs. kir. törvszéknek 62546. és a bpesti kir. törvszéknek 2044. számu végzése által Szünstein Lajos, Hiller Terézia siklósi lakósok, Abeles Salamon pesti cég és J. Saxl bécsi cég végrehajtatók javára Schmidt József és neje siklósi lakósok ellen 30 frt, 740 frt 60 kr, 118 frt 50 tőke, ennek összes 134 frt járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag le és felülfoglalt és 653 frt 60 krra becsült szoba butorok, konyha-eszközök, különfele órákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az 1956, [1310]/1886, 55, 1899. számu kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Siklóson alperesek lakásán és bolti helyiségökben leendő eszközlésére

1886. év junius hó 1. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Siklóson 1886-ik évi május 18 án.

1416. **Schreyer János,** kir. birósági végrehajtó.

2600/1886. **Árverési hirdetmény.**

Kerese Kálmán végrehajtatónak Jordán Jánosné szül. Veber Erzsébet zsibriki lakós elleni 12 frt tőke és járiránti végrehajtási ügyében.

1. **Az 1886. évi junius 23-án d. e, 9 órakor Zsibrik** község házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsáttatik a pécsváradi kir. járásbiróság területén levő Zsibrik községben fekvő a 62 sz. tjkvben felvett 131. hsz. sz. 63. sz. ház 160 frt, ugyanazon tjkvben felvett 132 hsz. sz. fekvőség 2o frt, ugyanazon tjkvben felvett 581 hsz. sz. fekvőség 23o forint ezennel megállapitott kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

3. Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 1o százalékát, vagyis 16 frt, 2 frt és 23 frtot készpénzben, vagy óvadékképes értékpaplrban a kiküldött kezéhez letenni.

4. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számitandó 8 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó 2 hónap alatt, az utolsó 1/3 részt ugyanazon naptól számitandó 3 hónap alatt, mindden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt a pécsi kir. adóhivatalnál, mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

5. Vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napját következőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedésével lép és annak hasznai s terhei ez időtől őt illeti.

7. A tulajdonjog a vevőnek javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

8. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitüzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekelt felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 185. §-a szerint a vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett ujabb árverés fog elrendeltetni.

A pécsi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1886. évi febr. hó 19-ik napján tartott üléséből kiadta:

Gálovits Arthur, kir. tö vszéki jegyző.

1415

Egész selyem csipkeszövet 70 cm. széles (fekete és crem színű) méterenként **1 frt 20 krajczártól** 27 frt 80 krig (Chantilly, Guipure és valódi svájci horgolás) egész fuhákban és darabokban

vámmentesen házhoz szállit

HENNEBERG G., (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyári raktár **Zürich.** Minták kivánatra. Levelek 10 krba kerülnek.

CZIGELKAI

LAJOS-forrás. — **Gyógyviz** elsőrendü, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.

ISTVÁN-forrás. — **Borviz** legdúsabb szikr s szénsav tartalmu Európa valamennyi asványvizei között.

A forrás kezelősége

CZIGELKÁN

Sárosmegye.

Árverési hirdetmény.

Alólirott ezennel közhirré teszem, hogy

f. é. május 31-én d. e. 10 órakor

a vaiszlói uradalomhoz tartozó páprádi pusztán

számfeletti

30 drb 3 éves csikó

önkénytes árverés utján a legtöbbet igérőnek, készpénz lefizetése mellett el fog adatni.

Pécsett, 1886. május 22-én.

GRÜNHUTH IGNÁC zárgondnok.

Az ipar csodája.

Csak 3 forint 75 krb

kerül nálam mától fogva egy kitünő, szabályozott

magát megvilágító

inga-óra

fél s egész órákat ütő szerkezettel, 2 bronzzal bevont nehezekkel

pompás, finom fényezett, diófa-utánzatu keretben, négyszögletü, **szép** számlappal, mely a cs. és k. szabadalmazott világi ó-anyaggal tehtve van és **éjjel magától holdfényszerüleg világit**, ugy, hogy gyertya-világ **nélkül** is azonnal meg lehet látni, hogy hány óra van. A világitó erőre

irásbeli bizonyitékot

adok, valamint a kitünő járásért is kezeskedem. Én vagyok ez órák egyedüli feltalálója és ezeket csak azért adom oly rendkivül olcsó áron, mert több száz darab van belőlök raktáramban és pénzre van szükségem. — Előbb ez órák 3-szor ennyibe kerültek. Minden óra szabadalom jegygyel van ellátva. A megrendelt orák elküldése pósta-utánvétellel, vagy előleges fizetéssel történik.

J. H. Rubinovits,

világitó inga-óra raktára Bécs, III. Zollamstrasse 9. sz.

Legjobb minőségü

gépolajok, Szaponária gyapjumosó-por,

Szaponária-gyökér, paraffin kocsikenő, zsák, ponyva stb.

Szávoszt Alphonz,

az orsz. magyar gazd. egyesület pártfogása alatt álló

termény, mag és bizományi üzletében

BUDAPEST,

V. ker., Arany János-utca II-ik szám.

Ruhszövetek

egyedül tartós juh-gyapjuból, középtermetü ember részére:

3-10 métert számitva egy öltönyre	jó juh-gyapjuból	4 frt	96
	jobb „	8 „	—
	finom „	10 „	—
	egészen finom „	12 „	40

Utazó-plaidek darabonként 4—5—8 frttól 12 frtig. Igen finom öltözetek, nadrágok, felöltők, kabát és esö-köpeny-szövetek; Tüffel, Loden, Commis, Kamgarn, Cheviot, Tricot, Peruvien, Dosking-szövetek, hölgy és billard-posztók ajánlhatnak

Alapitva **Stikarofsky János** 1866-ban által

gyári raktár Brünnben.

Minták bérmentve. Minta-kártyák szabók számára bérmentetlenül. Utánvételi küldemények 10 frton felül bérmentve.

Állandó posztó-készletem 150,000 frton felüli értéket képviel és igy érthető, hogy nagy üzletemben 1—5 métes hosszu maradékok vannak, melyeket igen alacsonyra szabott előállitási árakon vagyok kénytelen eladni. — Ezekből minták nem küldhetők; a nem tező maradékok azonban kicseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. (Megjegyzendő, hogy az ily maradékokat más ületek is kicserélik, meglehet, csak azért, hogy még rosszabb árut küldjenek helyette; a pénzt azonban nem adják vissza).

Szédelgő s meg nem bizható cégek utánzásai miatt kénytelen vagyok a hirlapi hirdetésekkel felhagyni. kérem azért a t. közönséget, tartsák emlékezetökben szolid üzletemet és szükség leteiket nálam rendeljék meg, melyek iránt mindig a legnagyobb figyelemmel leszek.

Cégünk magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven levelez.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által feltalált és

osztrák cs. szári kizárólagos magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiána-Szájszesz

hatása:

1. Szopiana-szájszesz a szaj- és orrüregnek (odvas vagy műfogak, dohányzás vagy bármi más okból eredő) minden büzét nyomtalanul eltavolitja.

2. Erősbiti a petyhüdt foghust s az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér szinuket, meggátolja a fogkő képződését, védi a fogak zomancát és óv a fogfájás ellen.

3. A száj- és orrüreg mindennemü sulyos (skorbutikus) bántalmait gyógyitja, üdíti és pirositja a foghust és edzi a nyákhártyát.

4. A már létező fogfájást eltávolitja, ha a fájó fog husa pár csepp-, vizzel nem elegyitett szájszeszszel megnedvesitteik.

5. Diphteritis és más torokbajoknáligen sikeres gargarizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek:

1 forint 05 krajczár o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél *Pécsett*, *Török József* gyógyszerésznél *Budapesten* és minden nagyobb vidéki gyógyszertárban. — *Biró János* gyógyszerész úrnál *Kolozsvárott*.

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf urnál Pécsett.

Több mint 800 elismerő bizonyitványok orvosi tekintélyektől elömutathatók.

Harkányi gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavármegyében.

fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Habár ezen fürdő hirneve oly hosszu évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapitva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszerü gyógyforrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli.

E fürdő a maga nemében egyedüli; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyforrast gyógyhatás tekintetében felülmul; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyit.

Ezen 50° R. természetes meleg artézi kénforrás kitünő gyógyitási hatással bir csuzos, köszvény, görvély, **idült bőrkiütegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok** és higanyos gyógyszerek által **okozott mérgezésekre**, továbbá máj-, lép-, általan **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok** és ivarszervi **bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, vagy Déli vasut budapest-kanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirda állomás.

Bővebb tudósitást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rendes fürdőorvos nyujt.

Harkány, 1886. május 1-én.

A fürdő-igazgatóság.

Harkányi gyógyfürdő 1414. Harkányi gyógyfürdő

Budapest, KOTZÓ PÁL üllői-ut 8. sz.

Ajánlja:

legujabb kitünő szerkezetü s szilárd anyagból készült

gépeit.

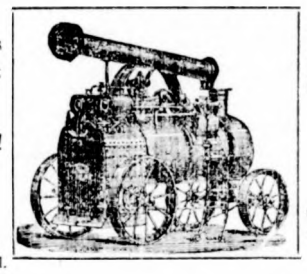

Különös figyelemre méltók!

R. GARRETT & SOHN COMPOUND

gőzmozgonyait,

40% tüzelőanyag megtakaritással.

Legjobb és legujabb szerkezet, szilárd anyag, tartósság, **egyévi jótállás!**

Különös figyelemre méltók!

Garrett R. & Sohn világhirü

cséplői,

szab. 4-szer fordithato acel-dobsinekkel.

Többet és jobban dolgozni egy gyártmány sem képes.

R. Garrett & Sohn kitünő **gőzmozgonyai** könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd tartányok nélkül hajlitott fedelü tüzszekrénnyel.

Járgánycséplői tisztitó szerkezettel s a nélkül, kapcsolatban Kotzó-féle szabad **harangjárgányokkal** stb. stb

Olcsó árak. — Kedvező fizetési feltételek.

1415—2

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utcza 7. szám.

Legelterjedtebb és legolcsóbb magyar napilap.

„PESTI HIRLAP“

pártoktól és kormánytól egyaránt független

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepet követő napokon is, 16—20 oldalnyi terjedelemben. — Minden héten tartalmaz rendes **zenemelléklet** válogatott zenedarabokkal.

Munkatársak:

Pulszky Ferenc, Beksics Gusztáv, Törs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Mikszáth Kálmán, Dr. Ágai Adolf, Bartók Lajos, Tóth Béla, Dr. Kenedy Géza fel. szerkesztő stb.

Rovatvezető munkatársak:

Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Táborі Róbert stb.

Előfizetési ára: egész évre **14** forint, félévre **7** forint, negyedévre **3** forint **50** krajczár, egy hóra **1** forint **20** krajczár.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Nyomatott a tycoum nyomdában (Pesztl Károlynál, Pécsett 1886.